

Archeo-rapport 76

Het archeologische vooronderzoek aan de Karthuizersstraat te Holsbeek

**Kessel-Lo, 2011
Studiebureau Archeologie bvba**

Archeo-rapport 76

Het archeologische vooronderzoek aan de Karthuizersstraat te Holsbeek

Colofon

Archeo-rapport 76 Het archeologische vooronderzoek aan de Karthuizersstraat te Holsbeek
--

Opdrachtgever:	Interleuven
Projectleiding:	Maarten Smeets
Uitvoering veldwerk:	Wouter Yperman Sophie Rooms Michiel Steenhoudt
Auteur:	Wouter Yperman
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bvba (behalve fig. 1 t.e.m. 4)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bvba mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

Studiebureau Archeologie bvba
Jozef Wautersstraat 6
3010 Kessel-Lo
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2011, Studiebureau Archeologie bvba

Administratieve gegevens

Naam site:	Karthuizersstraat
Provincie:	Vlaams-Brabant
Gemeente:	Holsbeek
Deelgemeente:	Holsbeek
Adres:	Karthuizersstraat
Kadastrale gegevens:	Afdeling 1, Sectie E, percelen 139x, 140n, 140p, 141k, 163w, 163x, 163y en 164d2 (partim)
Projectcode:	2011-237
Opdrachtgever:	Interleuven, Brouwersstraat 6, 3000 Leuven
Vergunningsnummer:	2011-237
Naam aanvrager:	Wouter Yperman
Aanvraagdatum:	23 juni 2011

Inhoudstafel

Inhoudstafel	p. 1
Hoofdstuk 1: Inleiding en situering	p. 2
Hoofdstuk 2: Bodemkundige aspecten	p. 4
Hoofdstuk 3: Werkmethode en resultaten	p. 5
Hoofdstuk 4: Besluit	p. 8
Bijlagen	
Bijlage 1: Fotoinventaris	p. 10
Bijlage 2: Sporeninventaris	p. 13
Bijlage 3: Vondstenlijst	p. 14
Bijlage 4: Proefsleuvenplan	p. 15

Hoofdstuk 1 Inleiding en situering

Naar aanleiding van de verkaveling aan de Karthuizersstraat te Holsbeek werd door Ruimte en Erfgoed een archeologisch vooronderzoek in de vorm van proefsleuven opgelegd.

Het onderzoek werd door Interleuven aan Studiebureau Archeologie bvba toevertrouwd en werd uitgevoerd van 29 juli tot en met 2 augustus 2011.

Het projectgebied is gelegen ten zuiden van de bestaande verkaveling van de Karthuizersstraat. Het projectgebied betreft een akker die, behalve in het noorden, omzoomd is met bomen. Ten zuiden en ten zuidwesten is er de sterke helling van de Chartreuzenberg.

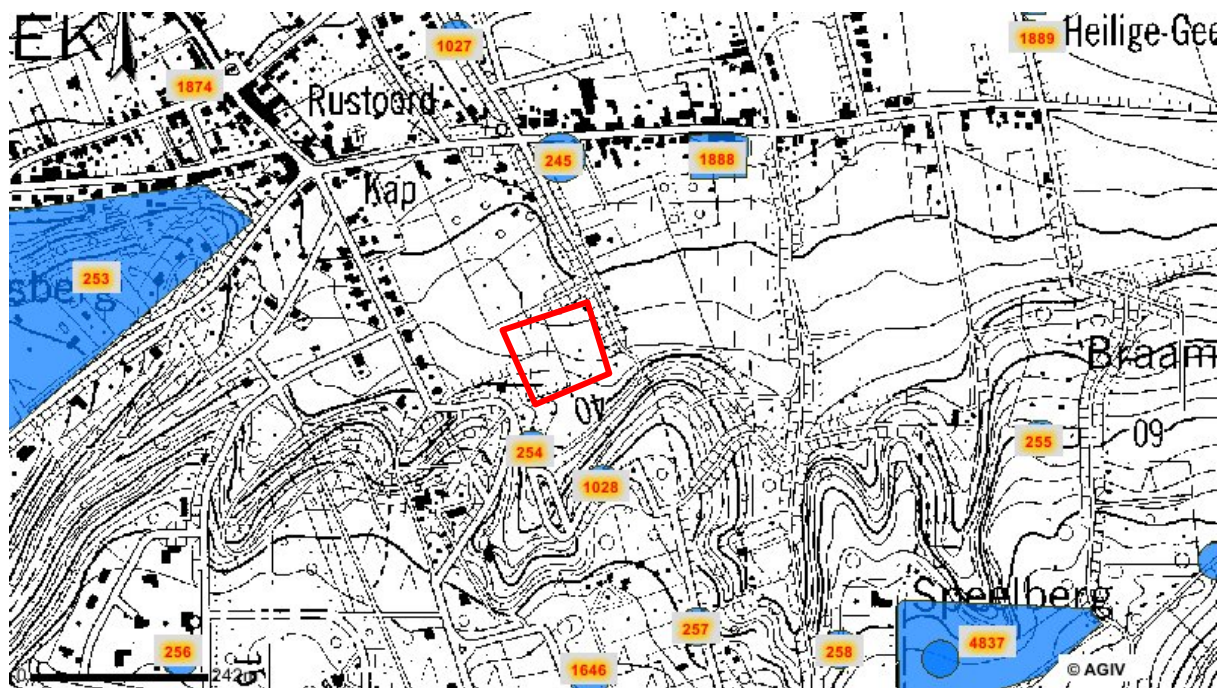

Fig. 1: Uittreksel uit de CAI met situering van het projectgebied.

Op de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) (fig. 1) zijn in de nabijheid van het projectgebied talrijke vindplaatsen weergegeven. De meeste betreffen vondstmeldingen uit de steentijd (vb CAI 245, 254, 255, 257, 258, 1028, 1646). Binnen het projectgebied werden geen vondsten geregistreerd.

De Ferrariskaart (1771-1778) toont voor het projectgebied een akkerlandschap waarbinnen geen gebouwen zijn aangeduid (fig. 2). Ook op de Atlas der Buurtwegen (fig. 3) is een gelijkaardige beeld te zien.

Fig. 2: Uittreksel uit de Ferrariskaart met situering van het projectgebied.

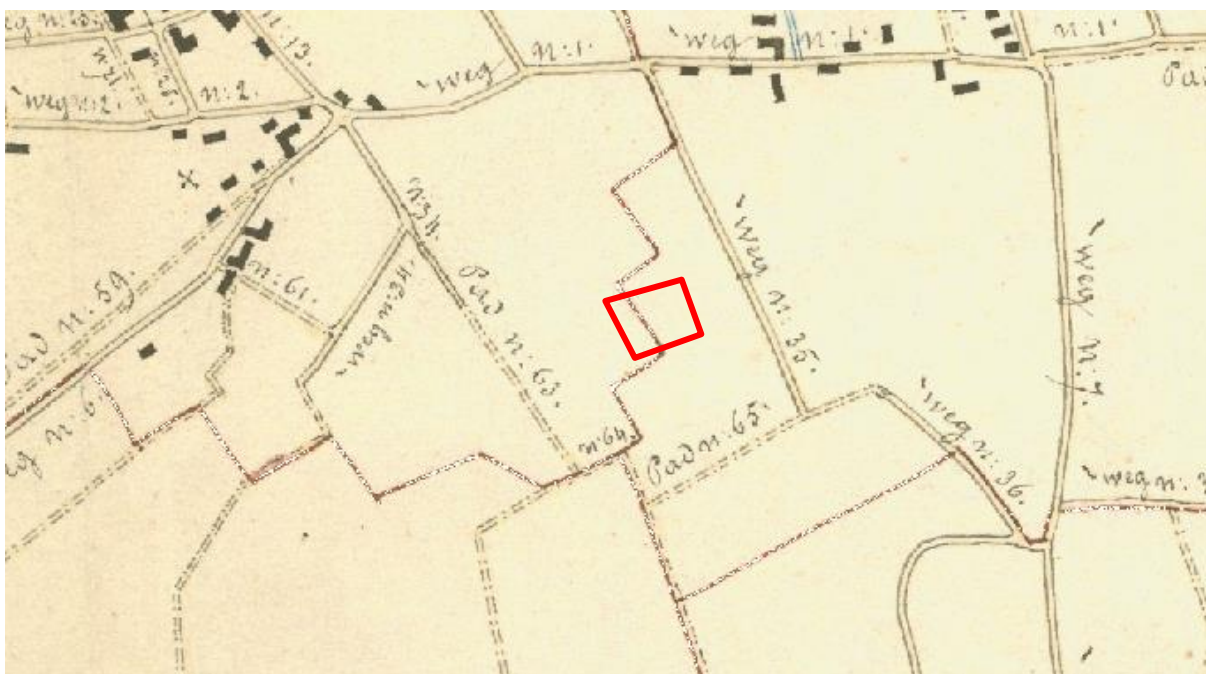

Fig. 3: Uittreksel uit de Atlas der Buurtwegen met aanduiding van het projectgebied.

Hoofdstuk 2 Bodemkundige aspecten

Op de bodemkaart (fig. 4) is er binnen het projectgebied een zandleemgrond aanwezig, hoofdzakelijk Lcp(c) (Matig droge zandleembodem zonder profiel) en Lcc (Matig droge zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont) gronden.

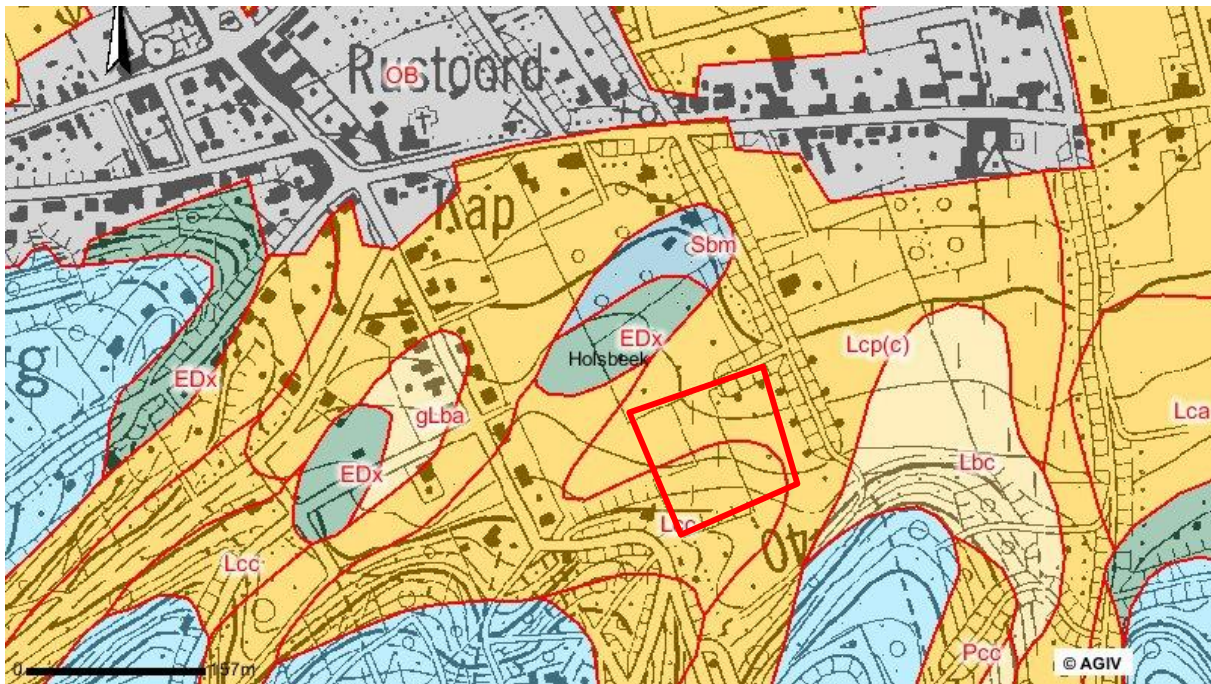

Fig. 4: Uittreksel uit de bodemkaart met aanduiding van het projectgebied.

Door de aanwezigheid van de sterke hellingen in het zuiden en zuidwesten is het projectgebied bedekt met colluvium. Door dit zich nog voortzettende proces heeft de bodemvorming slechts in beperkte mate kunnen plaatsvinden. Binnen het projectgebied werd in het westen tot bijna 2 m colluvium vastgesteld terwijl in het oosten er onder de ploeglaag nagenoeg geen colluvium bevondt. Dit colluvium bevat spikkels houtskool en vertoont zeer veel sporen van bioturbatie

In de profielen werden sporen aangetroffen van een tweede ploeglaag. De bewaring van deze oudere ploeglaag is het gevolg van accumulerend colluvium waardoor de ploeg na verloop van tijd niet meer kon ploegen op plaatsen waar voorheen geploegd werd. Deze oudere ploeglaag is lichter van kleur t.o.v. de bovenliggende zwartbruine ploeglaag.

In de ondergrond werd een zandsubstraat aangetroffen met her en der verspreide concentraties van glauconiet en fijne ijzerconcreties. In de zuidoostelijke hoek van het projectgebied werd een zone met een doorlopende aanwezigheid van glauconiet houdende zandleem aangetroffen.

Hoofdstuk 3 Werkmethode en resultaten

Het projectgebied wordt een verkaveling met een totale oppervlakte van 2,2 ha. De sleuven werden parallel aan elkaar uitgezet met een onderlinge afstand van 15 m van centrum tot centrum van de proefsleuf. Er werd een noord-zuid oriëntatie aangehouden.

In totaal werden 7 proefsleuven getrokken. Er werden geen kijkvensters en dwarssleuven aangelegd. Er werd één archeologisch relevante niveau aangetroffen. Alle sleuven werden machinaal aangelegd met een graafmachine op rupsen en een platte graafbak van 2m breed (fig. 5).

Fig. 5: Het graven van de proefsleuven.

Om de mogelijke aanwezigheid van vondsten uit de steentijd te capteren werden de wanden van de proefsleuven extra onderzocht.

De aanwezige sporen werden waar nodig opgeschaafd, gefotografeerd en beschreven. Enkele sporen werden gecoupeerd om de diepte van de sporen te achterhalen en hun voorlopige interpretatie al dan niet te staven. Alle sleuven en sporen werden topografisch ingemeten. Op verschillende plaatsen werden profielputten gemaakt om de bodemopbouw van het projectgebied te kunnen registreren.

Over het volledige terrein werden slechts 10 sporen geregistreerd. De meest hiervan berusten op de aanwezigheid van verbrande leem en houtskoolbrokken in hoge concentraties. Een aflijning met de bodem werd niet of nauwelijks waargenomen. Twee sporen zijn wel duidelijk af te lijnen doordat ze

recent van aard zijn. Bij het couperen bleek dat alle overige sporen natuurlijk van oorsprong waren of afgezette concentraties van verbrande leem en houtskool waren die samen met colluvium daar terecht zijn gekomen. Zo werd spoor 4 (fig. 6) aanzien als een spoor louter op basis van de geconcentreerde aanwezigheid van houtskool en verbrande leem.

Fig. 6: Spoor 4 in proefsleuf 2.

Alle aangetroffen vondsten betreffen losse vondsten. De meeste werden aangetroffen in de sleufwanden. In totaal werden 6 losse vondsten ingezameld. Al het materiaal, op 1 silex na, is middeleeuws en post middeleeuws aardewerk. De silex betreft een distale deel. Het ontbreken van retouches en de vorm laat vermoeden dat het om een afgebroken deel van een kling gaat. De silex is lichtgrijs van kleur met een donkergrijze ader (fig. 7). Een zevende losse vondst bleek achteraf natuurlijk te zijn.

Een opmerkelijke, doch zeer recente vondst, werd aangetroffen in de sleufwand van proefsleuf 2. Het betreft een autowrak (fig. 8).

Fig. 7: Losse vondst 6, silexfragment.

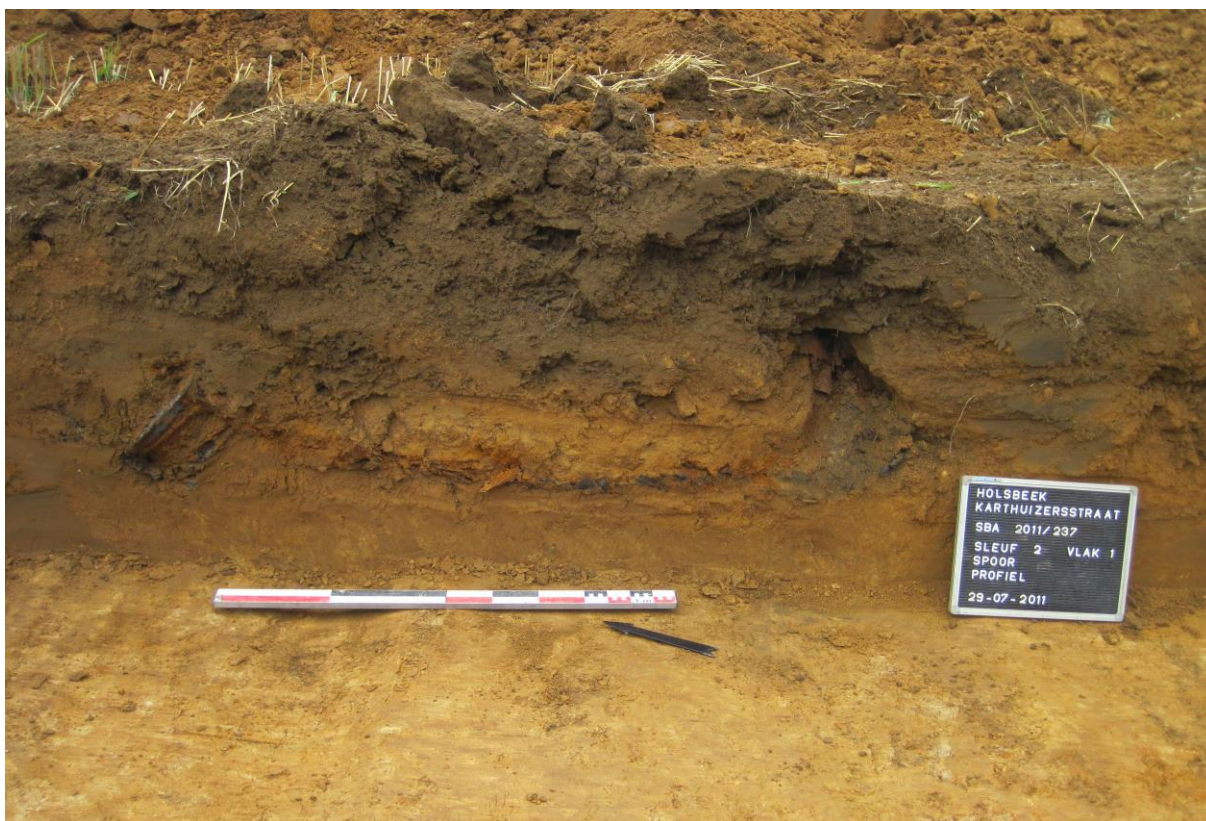

Fig. 8: Het aangetroffen autowrak in het profiel van sleuf 2.

Hoofdstuk 4 Besluit

Conform art. 4 § 2 van het *Decreet houdende Bescherming van het Archeologisch Patrimonium* van 30 juni 1993 (B.S. 15.09.1993), gewijzigd bij decreet van 18 mei 1999 (B.S. 08.06.1999), 28 februari 2003 (B.S. 24.03.2003) en 10 maart 2006 (B.S. 7.6.2006) zijn de eigenaar en de gebruiker ertoe gehouden de archeologische monumenten die zich op hun gronden bevinden te bewaren en te beschermen en ze voor beschadiging en vernieling te behoeden.

Daarom werd een archeologisch vooronderzoek gevraagd om de archeologische potentie van het terrein in te schatten.

Tijdens het vooronderzoek werd vastgesteld dat er zich in het projectgebied geen relevante archeologische sporen bevinden die verder archeologisch onderzoek verantwoorden. De aangetroffen losse vondsten kunnen gerelateerd worden als mestvondsten. De aangetroffen silex is hoogstwaarschijnlijk meegekomen met het colluvium en deze ene vondst verantwoord geen booronderzoek.

Het officieel vrijgeven van het terrein gebeurt door Ruimte & Erfgoed.

Op de rest van het terrein werden geen archeologisch relevante sporen aangetroffen. Het officieel vrijgeven van het terrein gebeurt door Ruimte & Erfgoed.

Ondanks het vrijgeven van het terrein blijven de algemene bepalingen die voorzien zijn in:

- het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, gewijzigd bij de decreten van 18 mei 1999, 28 februari 2003 en 10 maart 2006 (BS 08.06.1999, 24.03.2003, en 07.06.2006)

- en het besluit van de Vlaamse regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium, gewijzigd bij besluiten van de Vlaamse Regering van 12 december 2003 en 23 juni 2006

van toepassing, meer bepaald voor de bepalingen over de meldingsplicht van eventuele toevalsvondsten tijdens het verdere verloop van de werken.

Bijlagen

Bijlage 1 Fotoinventaris

Inventarisnummer	Sleuf	Spoor	Aard
2011-237-001	1	Profiel 1	Profiel
2011-237-002	1	Profiel 1	Profiel
2011-237-003	1	1	Vlak
2011-237-004	1	2	Vlak
2011-237-005	1	2	Detail
2011-237-006	1	3	Vlak
2011-237-007	1	3	Vlak
2011-237-008	1		Overzicht
2011-237-009	1		Overzicht
2011-237-010	2		Sfeer
2011-237-011	2		Sfeer
2011-237-012	1		Overzicht
2011-237-013	1		Overzicht
2011-237-014			Overzicht
2011-237-015	2	Profiel 2	Profiel
2011-237-016	2	Profiel 2	Detail
2011-237-017	2	Profiel 2	Profiel
2011-237-018	2	Profiel 2	Profiel
2011-237-019	2	Autowrak	Profiel
2011-237-020	2	Autowrak	Profiel
2011-237-021	2	Autowrak	Detail
2011-237-022	2	Autowrak	Detail
2011-237-023	2	4	Vlak
2011-237-024	2	4	Vlak
2011-237-025	2	4	Vlak
2011-237-026	2	4	Vlak
2011-237-027	2	4	Vlak
2011-237-028	2		Sfeer
2011-237-029	2		Overzicht
2011-237-030	2		Overzicht
2011-237-031	3		Sfeer
2011-237-032	2		Overzicht
2011-237-033	2		Overzicht
2011-237-034	3	5	Vlak
2011-237-035	3	5	Vlak
2011-237-036	3	5	Vlak
2011-237-037	3	6	Vlak
2011-237-038	3	6	Vlak

Inventarisnummer	Sleuf	Spoor	Aard
2011-237-039	3	6	Vlak
2011-237-040	3	7	Vlak
2011-237-041	3	7	Vlak
2011-237-042	3	7	Vlak
2011-237-043	3	7	Vlak
2011-237-044	3	7	Vlak
2011-237-045	3		Overzicht
2011-237-046	3		Overzicht
2011-237-047	3		Overzicht
2011-237-048	3		Overzicht
2011-237-049	3		Overzicht
2011-237-050	3		Overzicht
2011-237-051	3		Overzicht
2011-237-052	4		Overzicht
2011-237-053	4		Overzicht
2011-237-054	4		Overzicht
2011-237-055	4		Overzicht
2011-237-056	4		Overzicht
2011-237-057	4		Overzicht
2011-237-058	4		Overzicht
2011-237-059	4	8	Vlak
2011-237-060	4	8	Vlak
2011-237-061	4	8	Vlak
2011-237-062	5		Overzicht
2011-237-063	5		Overzicht
2011-237-064	5		Overzicht
2011-237-065	5	9	Vlak
2011-237-066	5	9	Vlak
2011-237-067	5	9	Vlak
2011-237-068	5		Overzicht
2011-237-069	5		Overzicht
2011-237-070	5		Overzicht
2011-237-071	6		Overzicht
2011-237-072	6		Overzicht
2011-237-073	6		Overzicht
2011-237-074	6	10	Vlak
2011-237-075	6	10	Vlak
2011-237-076	6	10	Vlak
2011-237-077	6		Overzicht
2011-237-078	6		Overzicht

Inventarisnummer	Sleuf	Spoor	Aard
2011-237-079	6		Overzicht
2011-237-080	6		Overzicht
2011-237-081	7		Overzicht
2011-237-082	7		Overzicht
2011-237-083	7		Overzicht
2011-237-084	7		Overzicht
2011-237-085	7		Overzicht
2011-237-086	7		Overzicht
2011-237-087	7		Overzicht
2011-237-088	4	8	Profiel
2011-237-089	4	8	Profiel
2011-237-090	4	8	Profiel
2011-237-091	5	LV 6	Vondst
2011-237-092	5	LV 6	Vondst

Bijlage 2 Sporeninventaris

Spoor	Sleuf	Aard	Vorm	BijM	Vondsten	Kleur	Opmerkingen
1	1	Natuurlijk	Vierkantig met uitsprong	HK		DBr m DGI-Br vl	Bleek na verder onderzoek natuurlijk te zijn
2	1	Natuurlijk	Niet zichtbaar	HK, VL		DBr-GI	Bleek na verder onderzoek natuurlijk te zijn
3	1	Natuurlijk	Onregelmatig	HK		Gr-Br m DBr-Rd vl	Bleek na verder onderzoek natuurlijk te zijn
4	2	Natuurlijk	Langwerpig	HK, VL		DBr-Rd m LWt-Br vl	Bleek na verder onderzoek natuurlijk te zijn
5	3	Natuurlijk	Ovaal	HK		DGr-Zw m Wt-GI vl	Bleek na verder onderzoek natuurlijk te zijn
6	3	Natuurlijk	Ovaal	HK		LGI-Wt m Gr-Zw vl	Bleek na verder onderzoek natuurlijk te zijn
7	3	Kuil	Rechthoekig		Metaal (Prikkelraad)	LBr-Or	Recent
8	4	Natuurlijk	Onregelmatig	HK, VL		LOR-Br m Br-Zw sp	Bleek na verder onderzoek natuurlijk te zijn
9	5	Natuurlijk	Onregelmatig	HK, VL		LOR-Br	Bleek na verder onderzoek natuurlijk te zijn
10	6	Kuil	Rechthoekig	HK		LGr	Recent

Afkortingen:

Kleur:

L- Licht
D- Donker
Br Bruin
GI Geel
Go Groen
Gr Grijs
Or Oranje
Wt Wit
Zw Zwart

m met
vl vlekken
sp spikkels

Bijmenging:

HK Houtskool
VL Verbrande leem

Bijlage 3 Vondsteninventaris

Inv. Nr.	Spoor	Sleuf	Aard	Aantal
2011-237-LV1-1	LV1	1	Ceramiek	1
2011-237-LV2-1	LV2	2	Ceramiek	1
2011-237-LV3-1	LV3	2	Ceramiek	1
2011-237-LV4-1	LV4	2	Ceramiek	1
2011-237-LV5-1	LV5	3	Ceramiek	1
2011-237-LV6-9	LV6	5	Silex	1
2011-237-Sp7-4	7	3	Metaal (Prikkel draad)	1

